

sagt det ikke alene paa disse Punkter, som jeg har nævnt, men ogsaa paa flere Punkter, som have været af afgørende Betydning for Kjøbenhavns Befæstning. Men alligevel kommer Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning igjen. Det kunde derfor maaske være paa sin Plads, om man vilde bringe i Erindring, hvorledes Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning blev modtaget, da det første Gang blev indbragt her i Thinget, nemlig af det ærede nuværende Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen). Som bekendt forlangte man den Gang 33 Millioner til Kjøbenhavns Befæstning, og det var ikke fra en Side alene, at man forstod sig over dette Forlangende; men det var omtrent fra alle Sider, og man gif den Gang saa stærkt i den Retning, at man ikke en Gang henviste Forslaget til et Hærdubvalg, men til Finantsudvalget, og det med alle Stemmer mod 16. Man ser heraf, hvorledes man den Gang betragtede det, og der kunde ikke være saa ringe Grund, synes jeg, til nu at have større finantsielle Betænkninger end den Gang. Dels er Forlangendet meget større, end det var den Gang, og dels er Tilstanden her i Landet, økonomisk set, ringere end den Gang. Derfor var det mig egentlig en Overraskelse at høre den høitærede Krigsminister sige, at Spørgsmaalet, hvor Pengene skulle komme fra, burde ikke fastes ind i Debatten. Jeg tilløber, at det var mig en Overraskelse; thi dersom der er noget Spørgsmaal, hvor det var nødvendigt at drøfte Pengespørgsmaalet, er det rigtignok her, og jeg vil sige for mit Vedkommende, at jeg ikke hører til dem, der, som f. Ex. det ærede Medlem for Sprø Amts 1ste Valgkreds (Lauridsen), vilde være med til at affætte den almindelige Børnepligt, jeg siger tværtimod: Gud ske Lov, at vi have almindelig Børnepligt i dette Dieblit, thi vi kunne maaske ogsaa overfor indre Forhold være glade ved, at vi have den. Det overrastede mig at høre det i det ærede Medlems Mund, thi det er saa udemokratisk, som det vel kan være, at vi skulle gaa over til at lade, enten af vore egne eller af fremmede Folk. Men uagtet jeg ikke hører til den Side, men hører til en Side, som tror, at det er nødvendigt for os, saalænge vi ville bestaa som Land, at gjøre Noget for at forsvare os, siger jeg desuagtet, at det første maa være at undersøge, om vi have Raad til at gjøre, hvad Krigsministeren forlanger af os, og komme vi til det Resultat, at vi ikke have Raad dertil, kommer først det Spørgsmaal frem, som er kommet fra flere Sider, idet man siger til os: Vilis os noget Nyt. Nei, det er ikke vor Pligt i og for sig at komme frem og sige: Der og

der skal en Fæstning være, men det, der er vor Pligt her, er at sige: Saa og saa meget have vi Raad til at offre ekstraordinært paa vort Forvar, og naar Regjeringen faar dette at vide, bør den tage Hensyn dertil og undersøge, hvor Fæstninger kunne bygges bedst for de Penge, man kan offre derpaa. Det er min Betragtning over for selve Spørgsmaalet, og jeg tror, at det vil blive dette Udvalgs Opgave, saa vidt det er gjørligt. Jeg ser jo, at man ikke kan faae Finantsministeren i Tale her. Jeg vilde have ønsket, at Finantsministeren havde taget Hoveddelen i Debatten her, og jeg vilde ogsaa have ønsket, at Udenrigsministeren havde været til Stede. Jeg tror, det er et Forlangende, Riisdagen kunde gjøre, at den faar at vide af Conseilspresidenten, som er Finantsminister, og af Udenrigsministeren, hvad vi bygge paa med Hensyn til disse Fæstninger; thi det er jo ikke skjult, at der er Mange rundt om — man ser det jo i Bladene, og hører det langt mere omtalt — der sige, at denne Fæstning skal bygges alene for Ruslands Skyld. Det hører man fra mange Sider, men jeg vil sige, at hvem den saa bliver bygget for, enten det bliver Tyskland eller det bliver England eller det bliver Rusland, kan man være sikker paa, at dersom de offre saa meget paa at ville tage Kjøbenhavns Fæstning, som det er nødvendigt for dem, hvis vi faae den befæstet — man kan være sikker paa, at en Nation, der offerer saa meget for at tage den, gaar ikke let derfra igjen. Derfor er det, jeg siger: Gid det maa være dette Udvalgs Opgave at faae fuldstændig Klarhed der; thi at lægge Sagen hen, som det er bleven anbefalet og følge Landstingets Fremgangsmaade med Provisorierne, vilde jeg finde i dette Tilfælde i høieste Grad uheldigt. Betragt vi selv den Maade for at være uheldig, hvor paa Landstinget driver Visnepolitik, maa vi samtidig ogsaa sige til os selv, at vi ikke skulle gjøre det Samme. Det er den ene Side af Sagen; men den anden Side er den at faae fuldstændig Klarhed fra Finantsministeren over, dels paa hvad Maade han mener, at alle disse Penge skulle bringes tilveie, og om der ikke skulde være Mulighed for, at der kunde dannes en Overenskomst paa et andet Grundlag end absolut Kjøbenhavns Befæstning. I Hensyn til Formandens Udtalelser skal jeg ikke sige ret meget mere, men kun saa meget, at naar den høitærede Krigsminister talte om Rydninger, vil jeg henvise ham til 1864, da man ved Dybbøl, som ogsaa var en Fæstningsbefæstning, fandt det nødvendigt at rydde Alt bort, ikke alene Træer, men ogsaa Bjerne;